

VYTAUTO KAVOLIO TRANSDISCIPLININIŲ TYRIMŲ INSTITUTO 2025-2030 M. STRATEGINIS PLANAS¹

VYTAUTO
DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS

Vytauto Kavolio
transdisciplininių tyrimų institutas

VIZIJA

Užimti lyderio poziciją vykdant transdisciplininius mokslinius tyrimus, prisidedančius prie tvaraus socialinio ir ekonominio vystymosi tiek individualiu, tiek nacionaliniu, regioniniu ir pasauliniu lygmeniu.

MISIJA

Skatinti fundamentinius ir taikomuosius mokslinius tyrimus, plėtojant humanitarinių ir socialinių mokslų transdiscipliniškumą ir atliepiant mokslo, visuomenės ir valstybės poreikius; didinti humanitarinių ir socialinių mokslų reikšmę bei poveikį visuomenei, skatinant atvirą ir įtraukią akademinę kultūrą, aktyviai dalijantis žiniomis, siekiant plėtoti viešąjį dialogą ir prisidėti prie viešosios politikos formavimo.

VERTYBĖS

Pažangūs moksliniai tyrimai

Kūrybiškumas ir inovacijos

Lyčių lygybė ir įtrauktis

Mokslo etika

Nuolatinis mokymasis ir profesionalizacija

Tarpusavio parama ir bendradarbiavimas

Kūrybiškumas ir inovacijos

Akademinė laisvė

Saugumas ir orumas

Žmogaus teisės

Pasaulinio lygio mokslinių tyrimų kultūra

Transdisciplininis ir ribas kertantis bendradarbiavimas

STRATEGINIAI TIKSLAI

1. MOKSLINIŲ TYRIMŲ EKSCLENCIJA

ST 1. Tobulinti transdisciplininiams moksliniams tyrimams reikalingas kompetencijas ir skatinti post-disciplininį požiūrį į socialinius ir humanitarinius mokslus.

2. POVEIKIS VISUOMENEI

ST 2. Didinti poveikį visuomenei, peržengiant akademinės bendruomenės ir nacionalines ribas.

3. TINKLAVEIKA

ST 3. Formuoti ir dalyvauti strateginiuose tinkluose, siekiant mokslinės ekscelencijos ir socialinio poveikio stiprinimo.

4. BENDRUOMENĖS KŪRIMAS

ST 4. Puoselėti bendradarbiavimui palankią aplinką, įgalinančią ir palaikančią inovatyvias idėjas.

5. IŠTEKLIAI IR VALDYMAS

ST 5. Užtikrinti veiksmingą mokslinių tyrimų išteklių paskirstymą ir kurti tvarią, inovatyvią mokslinių tyrimų aplinką, pasitelkiant valdymo ir paramos sistemas.

¹Vadovaujantis Vytauto Didžiojo universiteto 2021-2027 m. strategija, patvirtinta VDU Tarybos 2020 m. lapkričio 25 d., ir pagrindiniais dokumentais; VDU statutu, VDU etikos kodeksu, patvirtintu Senato 2023 m. gegužės 17 d. Nr. SEN-N-15; VDU Lyčių lygybės planu 2024-2025 m. Prieiga per internetą: <https://www.vdu.lt/lt/apie-vdu-kaune/svarbiausi-vdu-dokumentai/>

STRATEGINIAI TIKSLAI IR PRIEMONĖS

1. MOKSLINIŲ TYRIMŲ EKSCLENCIJA	
1-AS STRATEGINIS TIKSLAS. Tobulinti transdisciplininiam moksliniam tyrimams reikalingas kompetencijas ir skatinti post-disciplininį požiūrį į socialinius ir humanitarinius mokslus.	
Uždaviniai	Priemonės
1.1. Vykdyti pažangiausius mokslinius tyrimus, sutelkiant dėmesį į transdisciplininis fundamentinius ir taikomuosius tyrimus, kurie turi reikšmingą nacionalinį, regioninį ir visuomeninį poveikį.	1.1.1. Susieti instituto mokslinių tyrimų galimybes ir kompetencijas su tematinėmis sritimis, skatinant transdisciplininį bendradarbiavimą.
	1.1.2. Siekti aukščiausio lygio mokslinių fundamentinių ir taikomųjų tyrimų rezultatų.
1.2. Plėtoti ir kurti tarptautiniu mastu pripažintas mokslinių tyrimų grupes, skatinant mokslinių tyrimų gebėjimus, kompetencijas ir įgūdžius socialinių ir humanitarinių mokslų srityje.	1.2.1. Identifikuoti, remti ir plėsti tarptautiniu mastu pripažintas pažangias mokslinių tyrimų grupes.
1.3. Inicijuoti ir institucionalizuoti post-disciplininį mokslinių tyrimų metodą, kuris peržengia tradicines ir tarpdisciplinines ribas, skatinant drąšias mokslines idėjas ir projektus.	1.3.1. Sukurti specializuotą platformą arba centrą post-disciplininiam bendradarbiavimui, suteikiant mokslininkams mentorystės ir tinklaveikos galimybes, siekiant palengvinti novatoriškų mokslinių idėjų kūrimą ir įgyvendinimą.
2. . POVEIKIS VISUOMENEI	
2-AS STRATEGINIS TIKSLAS. Didinti poveikį visuomenei, peržengiant akademinės bendruomenės ir nacionalines ribas.	
Uždaviniai	Priemonės
2.1. Didinti poveikį socialinei, ekonominei ir politikos formavimo sritims, susiejant mokslininkų ekspertines žinias su įrodymais grįstu požiūriu.	2.1.1. Skatinti mokslininkų dalyvavimą, siekiant daryti poveikį viešajai politikai įvairiais valdžios lygmenimis.
	2.1.2. Skatinti mokslininkų dalyvavimą, siekiant daryti poveikį privačioms, viešosioms ir pilietinės visuomenės organizacijoms, profesinėms asociacijoms ir kitoms institucijoms.

2.2. Įgyvendinti įvairias komunikacijos priemones, skirtas mokslo žinių sklaidai visuomenėje.	2.2.1. Stiprinti ir remti išorinės komunikacijos ir visuomenės informavimo priemones, užtikrinant veiksmingą bendravimą su visuomene.
2.3. Prisidėti prie visuomenės ir valstybės pažangos, teikiant prioritetą mokslinių tyrimų poveikiui – stiprinant politikos formavimą, didinant bendruomenės gerovę, skatinant ekonomikos augimą, puoselėjant kultūrą ir užtikrinant aplinkos tvarumą.	2.3.1. Skatinti mokslinių tyrimų poveikio visuomenei didinimą, teikiant prioritetą transdisciplininiais metodams ir praktiniam pritaikymui, sprendžiant realius iššūkius.
	2.3.2. Bendradarbiauti su politikos formuotojais ir suinteresuotosiomis šalimis, siekiant skleisti mokslines žinias visuomenei nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis.
	2.3.3. Skatinti atviro mokslo politikos požiūrio taikymą recenzuojamuose žurnaluose ir viešai prieinamose mokslinių rezultatų platformose.
2.4. Prisidėti prie universiteto studijų proceso, sudarant sąlygas mokslo žinių ir studijų proceso sinergijai.	2.4.1. Plėtoti ir stiprinti galimybes doktorantūros ir podoktorantūros tyrėjams, organizuojant vasaros mokyklas, kursus ir seminarus, orientuotus į transdisciplininius tyrimus.
	2.4.2. Sukurti mentorystės programą, pagal kurią Institutas ir studentai bendradarbiautų mokslinių tyrimų projektuose.
	2.4.3. Užtikrinti Instituto išteklių prieinamumą studentams praktikai ar praktiniam mokymuisi.

3. TINKLAVEIKA

3-AS STRATEGINIS TIKSLAS.

Formuoti ir dalyvauti strateginiuose tinkluose, siekiant mokslinės ekselencijos ir socialinio poveikio stiprinimo.

Uždaviniai	Priemonės
3.1. Skatinti mokslininkus bendradarbiauti su tarptautiniais akademineis partneriais, išlaikant lankstų požiūrį į individualias ir mokslinių tyrimų grupių partnerystes.	3.1.1. Skatinti aktyvią tinklaveiką su pirmaujančiais akademineis regioniniais, nacionaliniais ir tarptautiniais partneriais, siekiant plėtoti transdisciplininius fundamentinius ir taikomuosius mokslinius tyrimus.
	3.1.2. Skatinti aktyvią tinklaveiką su pirmaujančiais akademineis, regioniniais, nacionaliniais ir tarptautiniais partneriais, siekiant skatinti bendraautorystę aukščiausio lygio tarptautinėse publikacijose.

3.2. Užmegzti ir palaikyti strateginę tarptautinę partnerystę su pirmaujančiomis akademinėmis institucijomis.	3.2.1. Plėtoti strateginį mokslinį bendradarbiavimą su pirmaujančiomis nacionalinėmis, regioninėmis ir tarptautinėmis mokslinių tyrimų institucijomis.
3.3. Plėtoti strategines partnerystes su viešojo sektoriaus, verslo ir pilietinio sektoriaus partneriais ir (arba) profesinėmis organizacijomis, siekiant įgyvendinti taikomuosius mokslinius tyrimus ir didinti jų poveikį.	3.3.1. Plėtoti strategines akademinės partnerystes su pirmaujančiais mokslinių tyrimų universitetais, kompetencijų centrais, akademinėmis asociacijomis ir mokslinių tyrimų tinklais Europoje ir už jos ribų.

4. BENDRUOMENĖS KŪRIMAS

4-AS STRATEGINIS TIKSLAS.

Puoselėti bendradarbiavimui palankią aplinką, įgalinančią ir palaikančią inovatyvias idėjas.

Uždaviniai	Priemonės
4.1. Stiprinti mokslininkų gebėjimus vykdyti mokslinius tyrimus, ugdyti akademinę lyderystę, investuoti į mokslinių tyrimų komandų augimą, užtikrinant jų ilgalaikį tvarumą.	4.1.1. Užtikrinti socialinių ir humanitarinių mokslų tyrėjų, įskaitant jaunuosius tyrėjus, kompetencijų ir įgūdžių tobulinimą. 4.1.2. Organizuoti podoktorantūros stažuotčių programą ir pritraukti užsienio mokslininkus, skatinant tarpusavio mokymąsi ir keitimąsi patirtimi.
4.2. Laikytis strateginio požiūrio dėl talentų pritraukimo ir įsteigti specializuotą talentų laboratoriją, skirtą mokslinių tyrimų talentų ugdymui, sutelkiant dėmesį į įgūdžių tobulinimą ir karjeros augimą kiekviename akademinės karjeros etape.	4.2.1. Pritraukti ir išlaikyti aukštos kvalifikacijos ir motyvuotus mokslo darbuotojus. 4.2.2. Sukurti konkurencingą įdarbinimo sistemą pradedantiesiems tyrėjams.
4.3. Skatinti etišką požiūrį į atvirą mokslą, atviros prieigos kultūrą ir praktikas bei generatyvinio dirbtinio intelekto ir didžiųjų kalbos modelių (LLM) naudojimą.	4.3.1. Tyrimus atlikti sąžiningai, moraliai, etiškai ir atsakingai, išlaikant tyrimo vientisumą. 4.3.2. Skatinti etišką naujų technologijų, tokių kaip generatyvinis dirbtinis intelektas ir (arba) LLM (didieji kalbos modeliai) ir kitų pažangių priemonių, naudojimą ir taikymą.

5. IŠTEKLIAI IR VALDYMAS

5-AS STRATEGINIS TIKSLAS.

Užtikrinti veiksmingą mokslinių tyrimų išteklių paskirstymą ir kurti tvarią, inovatyvią mokslinių tyrimų aplinką, pasitelkiant valdymo ir paramos sistemas.

Uždaviniai	Priemonės
5.1. Stiprinti gebėjimą pritraukti įvairius finansavimo šaltinius, plėtojant strategines partnerystes ir didinant viešojo bei privataus finansavimo galimybes.	5.1.1. Organizuoti gebėjimų stiprinimo seminarus apie finansavimą, projektinių paraiškų konkursus ir kitas pagrindines kompetencijas, būtinas aukšto lygio moksliniams tyrimams.
	5.1.2. Sukurti projektinės veiklos valdymo komandą.
5.2. Investuoti į žmogiškuosius išteklius, siekiant užtikrinti jų profesinį tobulėjimą.	5.2.1. Įgyvendinti profesinio tobulėjimo ir įgūdžių lavinimo programas.
	5.2.3. Įdiegti rezultatais grįstas paskatas.
5.3. Stiprinti administracinę paramą skatinant bendradarbiavimą su universiteto padaliniais, užtikrinant veiksmingą valdymą, išteklių paskirstymą ir mokslinių tyrimų veiklos integravimą.	5.3.1. Organizuoti reguliarius Instituto ir universiteto vadovybės koordinacinius susitikimus.
5.4. Plėtoti ir tobulinti mokslinių tyrimų bei fizinę infrastruktūrą, užtikrinant prieigą prie aukštos kokybės duomenų išteklių.	5.4.1. Atnaujinti ir išplėsti fizinę mokslinių tyrimų infrastruktūrą.
	5.4.2. Sukurti ir palaikyti aukštos kokybės duomenų išteklius ir užtikrinti prieigą prie duomenų saugyklų.
	5.4.3. Investuoti į pažangias technologijas ir skaitmenines mokslinių tyrimų priemones.
5.5. Skatinti skaitmeninimą, duomenų analizės praktikas, technologinę pažangą ir inovacijas socialiniuose ir humanitariniuose moksluose.	5.5.1. Skatinti novatoriškų duomenų analizės metodų naudojimą socialiniuose ir humanitariniuose moksluose.
5.6. Puoselėti bendradarbiavimu grįstą verslumo kultūrą moksliniuose tyrimuose, organizuojant tyrimų infrastruktūrą bei kuriant palankią aplinką mokslinių tyrimų veiklai.	5.6.1. Sukurti bendradarbiavimu pagrįsta mokslinių tyrimų erdvę ir kolegų tinklus.